

SZÁZDI SZTAKÓ ZSOLT

Csallóköz-sivatag

a. d. 2043

Júlia megtörölte izzadságtól gyöngyöző homlokát. A Nap, amelynek gyilkos sugarai akadálytalanul érték el a földet, már most negyven fok fölé tornázta a hőmérő higanyát, habár még csak tíz óra volt. A déli szél se jelentett felüdülést, mert még forróbb levegőt hozott a sivatagból. Ráadásul még az apró, éles homokszemek is fokozták a kínokat, melyek eltömik a bőr pórusait. Kezdte megérteni a beduinokat, akik tetőtől talpig bebugyolálták magukat, hogy védekezzenek a sivatag ellen.

Önmagától persze eszébe nem jutott volna, hogy kimozduljon a város kellemes buborékából, ahol a technika szabályozta a mindig kellemes hőmérsékletet, de a nagyapja ragaszkodott hozzá, hogy a halála előtt még utójára láthassa azt a helyet, ahol életének a legboldogabb éveit töltötte.

Sokszor mesélt kiskorában Júliának arról a helyről, ami a kislány képzeletében akkor maga volt a paradicsom, hús ligetekkel, árnyékot adó fákkal és szökőkutakkal, melyek vizet lövelltek. Bezzeg ma kilométereket kell gyalogolni, hogy elérjünk a legközelebbi árnyékot adó fáig.

Csalódás volt neki ez az utazás, mert semmit se talált abból a világból, amiről a nagyapja mesélt. Már arra is gondolt, hogy mindaz, amiről az öreg akkor mesélt, csupán egy elképzelt világ volt, a múlt megszépítő árnya, amiről pszichológiaórán tanultak. Akkor viszont elhitte az öreg meséit. Olyannyira, hogy álmában azokon a helyeken járt, amikről a mesék szóltak.

Most viszont egyszerűen nem hitte, hogy ez az infernó valaha a földi paradicsom volt bővizű folyókkal, burjánzó természettel. Nem csoda, hogy az emberek csak a legritkább esetben vállalkoztak utazásra, hogy kimozduljanak a buborék védettségéből. Mert még az autó komfortja se jelentett biztonságot. Már a puszta látvány lehangoló volt, hogy órákig kopár, kihalt tájon ment az autó, az élet bármi jele nélkül. Volt, aki már ettől pánikrohamot kapott.

Éppen ezért a városlakók inkább választották a virtuális utazást ahelyett, hogy fizikailag útra keljenek.

Mióta Júlia értelemmel nézett a világba, így volt ez, habár a tudósok szerint a Nagy-Kárpát-medencei-sivatag az utóbbi húsz évben alakult ki, és előtte a Csallóköz is inkább az a tündérvölgy volt, ami a nagyapja meséiből felrémlt. A szüleit hiába faggatta, pedig nekik ismerniük kellett a Csallóköznek ezt az arcát is, hiszen

akkor voltak fiatalok, de ők mindig elhajtották, amikor ez a téma került szóba, úgyhogy maradtak a nagyapja történetei.

Amikor megtudták szülei a tervezett utat, akkor is kézzel-lábbal tiltakoztak, és magukat vádolták, hogy hagyták, hogy egy szenilis vénember telebeszélje Júlia fejét. Ő azonban még a legszenvedélyesebb kirohanásaikkor is látta a szemükben a rettegést, hogy mi lesz, ha elmegy és nem tér vissza.

* * *

Idáig azon a töltésen jöttek, ami a valamikori Duna partján vezetett. A csatorná-
nak most csak a legalján csordogált a szennyes lé. Gyakran lehetett látni a me-
derben hasaló embereket, akik mohón oltották a szomszédokat ezzel a förtellemmel.

Mindezek ellenére mégis éltek itt emberek. Igaz, ők félig-meddig törvényen
kívüliek voltak. Újabban ugyanis a büntetés egyik formája volt, hogy aki a bubo-
rékban nem tartotta be az együttélés szabályait, azt ide száműzték. A buborékból
könnyű volt kikerülni, de nehéz volt oda visszajutni. Júliának is hetekig kellett a
papírokat intéznie, hogy az utazás végén visszaengedjék őket a buborékba. Ter-
mészetesen szigorúan titokban, mert ha a szülei bármit is megsejtettek volna,
minden kapcsolatukat bevetik, hogy megakadályozzák az utazást. Mivel a szülei
befolyásos emberek, nem is lett volna nehéz dolguk.

Ezért kellett hajnalban megszökni, hogy mire felébrednek, ők már kizsi-
lipeljenek a városból.

* * *

Mindazonáltal nemcsak büntetésből éltek itt emberek, hanem voltak olyanok is,
akik önszántukból választották az itteni életet. Senki se értette őket, hogy valaki
miért mond le a város klimatizált biztonságáról, hogy itt éljen, mindenén kívül.
Még a törvényen is. Habár hivatalosan itt is ugyanazok a törvények voltak érvé-
nyesek, mint a városban, de rendőröket csak minden szökőévben látni errefelé,
így nincs, aki betartassa a törvényeket.

Akik a pokolnak ebben a bugarában éltek, páriáknak hívták, az indiai érinthe-
tetlenek kasztjához hasonlóan. A városban legendák keringtek róluk, és Júlia azért
is vállalkozott erre az útra, hogy utánajárjon ezeknek a legendáknak. Az egyete-
men ugyanis felvette a kultúrantropológia szakot.

* * *

„Tudod, hogy mi történik, ha a békát fazékba rakják, és elkezdik melegíteni alatta
a vizet?” – szólalt meg váratlanul a nagyapja. „A béka először a testhőmérsékle-
tének szabályozásával próbál meg alkalmazkodni a környezetéhez. Aztán amikor

elviselhetetlenné válik a hőség, már nem lesz ereje hozzá, hogy kimásson a fazékból. Pontosan ez történt ezzel a tündérkerttel is. A végső csapás mégis az volt, amikor megmérgezték a vizeket, mert utána már nem termett itt meg semmi.”

* * *

Megpróbálta elképzelni, hogy ezen a kopár helyen, ahol semmi se élt meg, valamikor burjánzott a vegetáció és az élet. Hiába erőltette azonban a fantáziáját, túlságosan nagy volt a kontraszt.

Ahogy az élet kezdett lehetetlenné válni, az emberek kezdtek beköltözni a buborékba.

Beértek az egykori városba, ahol a nagyapja élete több mint háromnegyedét leélte, és a végsőkig kitartott, csupán az unokája születése előtt költözött be a buborékba, amikor kint már végképp nem volt mit enni, nem volt víz, és minden ismerőse meghalt.

Befordultak az utcába, ahol első hatvanvalahány évében a nagyapja élt. Júlia szíve, maga se tudta miért, összeszorult, amikor megpillantotta a házat, ami meglepően jó állapotban maradt meg.

Beléptek a házba. Mintha egy láthatatlan kéz a fényerőt is lecsavarta volna. Csak akkor tűnt fel Júliának, hogy egészen idáig egy lélekkel sem találkoztak a városban, amikor az öregember hátát megpillantotta. Mellette a nagyapja felkiáltott, amire az idegen megfordult.

Júliának az volt az érzése, hogy egy szürreális filmbe csöppent bele, mert mindkét öreg elkezdett könnyezni. Nem értette, hogy miért ölelkeznek össze, és lapogatják egymás hátát, mintha meg akarnának győződni róla, hogy a másik csakugyan ott van, nem csupán egy szellem.

Végül a nagyapja érezte szükségét a magyarázatnak: „Ő itt Beni. Szomszédok voltunk, amíg be nem költöztem a városba.”

„Nem sokkal később én is beköltöztem a buborék kényelmébe – vette át a szót Beni –, de honvágyam volt, hát visszajöttem. Az esős évszak végére, amikor a sivatag kizöldül, minden olyan, mint régen.”

Beesteledett és már indulni készültek, mert éjfélig vissza kellett érní a buborékba. A nagyapa komoly hangon szólt az unokájához: „Nem megyek vissza veled a városba, kislányom. Nincs sok időm hátra, de azt itt akarom leélni.”

Júliát váratlanul érték az öreg szavai. Most értette meg, hogy a szülei mitől rettegtek. Nem volt azonban idő sokáig gondolkodni, indulni kellett, ha éjfél előtt vissza akart érní.